

Брюксел, 18 юни 2026 г.
(OR. en)

10802/26

COPEN 236
CT 82
DROIPEN 114
JAI 849

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 17 юни 2026 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2026) 277 final

Относно: ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
СЪВЕТА
относно оценката на Директива (ЕС) 2018/1673 за борба с
изпирането на пари по наказателноправен ред

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2026) 277 final.

Приложение: COM(2026) 277 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 17.6.2026 г.
COM(2026) 277 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА
относно оценката на Директива (ЕС) 2018/1673 за борба с изпирането на пари по
наказателноправен ред

{SWD(2026) 148 final}

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Директива (ЕС) 2018/1673 за борба с изпирането на пари по наказателноправен ред (наричана по-нататък „Директивата“) беше приета от Европейския парламент и Съвета на 23 октомври 2018 г. и влезе в сила на 2 декември 2018 г. С Директивата се укрепват ответните действия на правоприлагащите и съдебните органи срещу изпирането на пари, насърчава се трансграничното сътрудничество както в рамките на ЕС, така и в международен план, и се допълва по-широката законодателна уредба за предотвратяване на изпирането на пари.

Директивата се прилага в 25 държави членки, като Ирландия и Дания не са обвързани от нея. Крайният срок за транспониране беше 3 декември 2020 г.

С Директивата се установяват минимални правила за дейностите, които трябва да се считат за престъпления по изпиране на пари във всички държави членки (т.е. прехвърляне или преобразуване на имущество, придобито от престъпна дейност, укриване или прикриване на незаконния му произход, или придобиване, притежаване или използване на имущество със знанието за престъпния му произход) и съответните санкции за такива действия. В Директивата се определят престъпните дейности, които представляват предикатни престъпления по изпиране на пари, т.е. престъпните деяния, от които са придобити парите, предмет на изпиране. Сред въведените с Директивата новости се създават условия за наказателно преследване на изпирането на пари, без да се изисква осъждане за предикатното престъпление и без да се изисква от органите да докажат всички елементи на предикатното престъпление („изпиране на пари като самостоятелно престъпление“). Тя също така дава възможност за наказателно преследване и осъждане за дейности по изпиране на пари, осъществени от извършителя на престъпната дейност, от която е придобито имуществото („самоизпиране“). Директивата съдържа правила, с които се изяснява коя държава членка е компетентна за наказателното преследване по трансгранични дела. Освен това с нея се определят минимални правила относно наказанията и допълнителните санкции, приложими както за физическите, така и за юридическите лица, включително „отегчаващи вината обстоятелства“.

С настоящия доклад се изпълнява изискването в член 14, параграф 2 от Директивата, съгласно което Европейската комисия е длъжна да представи на Европейския парламент и на Съвета доклад с оценка на добавената стойност на Директивата по отношение на борбата с изпирането на пари, както и въздействието ѝ върху основните права и свободи.

Настоящият доклад за оценка се основава на изисквания съгласно член 14, параграф 1 доклад относно транспонирането, който се представя от Комисията на Европейския парламент и на Съвета и съдържа оценка на степента, в която държавите членки са взели необходимите мерки, за да се съобразят с Директивата. От доклада относно транспонирането е видно, че макар транспонирането на Директивата като цяло да отговаря на изискванията, остават някои пропуски и несъответствия, като например неправилното транспониране от някои държави членки на разпоредбите относно

отегчаващите вината обстоятелства. Докладът относно транспонирането е представен в приложението.

Подробните констатации от оценката, както и използваната методика, са представени в Работния документ на службите на Комисията, който придружава доклада.

Настоящата директива е част от по-широк набор от инструменти за борба с финансовите средства с престъпен произход, който — както се подчертава в европейската стратегия за вътрешна сигурност („ProtectEU“) — е централен елемент от борбата с организираната престъпност. Конфискацията на печалбите от престъпна дейност продължава да бъде от съществено значение за разбиването на организирани престъпни групи и за ефективното прилагане на законодателството на ЕС за борба с финансовата престъпност, като ключова стъпка в това отношение е да се насърчи отнемането на незаконно придобито имущество.

2. КОНТЕКСТ

Общата цел на Директивата е укрепване на ответните действия на съдебните и правоприлагащите органи срещу изпирането на пари в държавите членки. Въпреки че всички държави членки са криминализирали изпирането на пари, бяха отчетени значителни различия по отношение на начина на определяне на престъплението, обхвата на предикатните престъпления и съответните санкции. В предишната рамка липсваше съгласуваност и всеобхватност, в резултат на което тя беше по-слабо ефективна и даваше възможност на престъпниците и терористите да експлоатират по-слабо развитите национални системи. С цел да се отговори на тези нужди, с Директивата беше въведена **обща рамка на ЕС за криминализиране на изпирането на пари и за засилване на ответните действия на съдебните и правоприлагащите органи**. Общата ѝ цел е да се укрепят режимът на ЕС за борба с изпирането на пари по наказателноправен ред.

Това се изразява в конкретни цели:

- гарантиране на ефективното криминализиране на изпирането на пари в целия ЕС;
- въвеждане на ясни и единни определения на предикатните престъпления;
- установяване на последователни и пропорционални наказания и санкции;
- засилване на сътрудничеството и обмена на информация между държавите членки.

Очакваните въздействия на Директивата са:

- по-ефективно разследване и наказателно преследване на извършителите на действия по изпиране на пари чрез приемане на хармонизирани престъпления, наказания и санкции;
- повишена защита на гражданите на ЕС и на вътрешния пазар срещу заплахи, свързани с организираната престъпност и финансирането на тероризма, посредством осигуряването на ефективни способности на органите с цел разследване на изпирането на пари и подвеждане под съдебна отговорност на извършителите, включително юридически лица;

- по-ефикасни и координирани трансгранични действия срещу изпирането на пари чрез засилено сътрудничество и обмен на информация между държавите членки;
- по-ефективни способи за разследване, с които разполагат органите при разследвания, свързани с изпиране на пари;
- мерки за укрепване на конфискацията чрез повишаване на проследяването, налагането на обезпечителни мерки и конфискацията на придобитото имущество от престъпления по изпиране на пари.

Настоящият доклад за оценка обхваща законодателното и практическото прилагане на Директивата, като в съответствие с принципите за по-добро регулиране е извършен анализ от гледна точка на ефективността, ефикасността, съгласуваността, добавената стойност от ЕС, целесъобразността, както и въздействието ѝ върху основните права и свободи съгласно изискванията в член 14, параграф 2 от Директивата. Освен това докладът за оценка съдържа заключения и конкретни препоръки за бъдещи действия.

Оценката беше извършена с подкрепата на външно проучване¹, което включваше проучвания на документи, интервюта, целеви консултации, допитвания и др. Бяха проведени консултации с широк кръг от заинтересовани страни, включително агенции и органи на ЕС, съдебни органи, правоприлагащи органи, служби за отнемане на активи, звена за финансово разузнаване, правни експерти, неправителствени организации, мозъчни тръстове и академични институции. Оценката обхваща периода от 2018 г. до 2025 г.

3. ОСНОВНИ КОНСТАТАЦИИ

В настоящия раздел са представени резултатите от оценката по отношение на ефективността, ефикасността, съгласуваността, добавената стойност от ЕС и целесъобразността на Директивата. Освен това в него са представени резултатите от оценката във връзка с въздействието на Директивата върху основните права и свободи, както изрично се изисква съгласно член 14, параграф 2 от Директивата.

3.1. Ефективност

Що се отнася до **ефективността**, в оценката се установява, че **Директивата е допринесла значително за хармонизирането на престъпленията по изпиране на пари и наказанията за такива деяния във всички държави членки**, като на практикуващите специалисти са осигурени нови способи за борба с изпирането на пари. Като гарантира криминализирането на всички относими методи за изпиране на пари от широк набор от престъпления, генериращи печалба, Директивата дава възможност на органите да осъществяват по-ефективно разследване и наказателно преследване на всички съответни дейности, извършвани с цел изпиране на незаконни пари. В този смисъл е особено важно **въвеждането на новости, като изпирането на пари като**

---

¹ Връзка към проучването (предстои публикуване, да се добави след ISC).

самостоятелно престъпление и самоизпирането: такива деяния вече подлежат на наказателно преследване във всички държави членки.

В това отношение съдебните и правоприлагащите органи подчертаха, че са налице ясни ползи, по-специално отпадането на необходимостта от доказване на предикатното престъпление при наказателно преследване, свързано с изпиране на пари, което е улеснило съдебните производства. Освен това съдебните органи изтъкнаха разширения обхват на прокурорските правомощия чрез въвеждането на престъплението „самоизпиране“. Според съдебните и правоприлагащите органи тези промени са довели и до **повишен възпиращ ефект** на законодателството в областта на изпирането на пари.

Възможностите за наказателно преследване на юридически лица и за налагане на по-строги наказания в случаите, в които задължен субект² извършва изпиране на пари, позволяват на органите да се справят по-ефективно със сложните схеми, създавани от престъпниците с цел да прикрият незаконните си печалби, като по този начин **се повишава защитата на вътрешния пазар** срещу заплахи, свързани с организираната престъпност и финансирането на тероризма, като практикуващите специалисти подчертават възпиращия ефект на независимото наказателно преследване на юридическите лица отделно от физическите лица, както и на отегчаващите вината обстоятелства като цяло.

Друг аспект, който повиши ефективността на борбата с изпирането на пари, е **разширяването на наличните способности за разследване** на престъпления по изпиране на пари. Заинтересованите страни посочиха, че предвиденото в Директивата задължение техниките за разследване, използвани по делата за организирана престъпност, да бъдат предоставени на разположение при разследвания, свързани с изпиране на пари, и повишаването на максималните наказания са улеснили достъпа до специализирани способности, като например прихващане на съобщения. Това позволява да се проследи финансовата следа и дава възможност на органите да съберат допълнителни доказателства, с което се подобряват способностите им за разкриване и разбиване на престъпни мрежи и техните финансови средства, като по този начин се повишава **защитата на гражданите на ЕС** срещу заплахи, свързани с организираната престъпност.

Освен това според съдебните органи и някои от правоприлагащите органи Директивата като цяло е допринесла за **по-ефикасни и координирани трансгранични действия** срещу изпирането на пари, благодарение на по-съгласуваните престъпления по изпиране на пари в целия ЕС и на по-ясните правила за определяне на държавата, компетентна да ръководи разследването и наказателното преследване по определено дело. Като цяло Директивата даде възможност на органите от различни държави членки да „говорят на един език“ чрез сближаването на правните уредби: колкото по-уеднаквени са

---

² Вж. по-специално член 2, параграф 1 от Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма (*ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 73—117, последна консолидирана версия на разположение на адрес: [EUR-Lex — 02015L0849-20241230 — BG — EUR-Lex](#)*).

престъпленията и наказанията в отделните юрисдикции, толкова по-лесно е юрисдикциите да си сътрудничат през границите и да признават съдебни решения от друга държава членка.

Ефективността на Директивата обаче до известна степен е засегната от някои предизвикателства.

Едно от предизвикателствата се отнася до непоследователно тълкуване и прилагане на **изпирането на пари като самостоятелно престъпление** в държавите членки, което поражда правна несигурност и проблеми по време на разследването и наказателното преследване. Степента, в която трябва да бъде доказано предикатното престъпление, се различава значително в отделните държави членки: в някои държави органите трябва единствено да докажат някаква предишна престъпна дейност, от която произтича имуществото, предмет на изпиране, докато в други органите са длъжни ясно да определят предикатното престъпление, а в някои случаи дори да установят мястото и времето на извършване на престъплението (вж. също страници 3—4 от доклада относно транспонирането). Следователно ефективността на Директивата от гледна точка на улесняването на наказателното преследване на изпирането на пари като самостоятелно престъпление варира в рамките на ЕС: това е следствие от неясния текст на Директивата, който позволява такова голямо разнообразие от мерки за транспониране.

Освен това съдилищата на държавите членки тълкуват по различен начин естеството на **имуществото, което може да бъде обект на изпиране на пари**. Въпреки че в Директивата е посочено всеобхватно определение на имущество с цел да се обхванат всички видове дейности по изпиране на пари, съгласно законодателството на някои държави членки спестените разходи (например данъци, чието плащане се избягва чрез извършване на данъчно престъпление) не се считат за имущество, което може да бъде изпрано. Тези юрисдикции считат, че само имущество, което представлява положително увеличение на активите на дадено лице, например пари, придобити чрез трафик на наркотици или данъчно облекчение, може да бъде обект на престъпление по изпиране на пари. Тези държави изключват от обхвата на имуществото паричните средства, спестени чрез незаконно избягване на плащането на ДДС. Това представлява значителен пропуск, като се има предвид въздействието на измамите с ДДС върху публичните бюджети, които според Европол³ и Европейската прокуратура⁴ струват на данъчните органи няколко десетки милиарда евро всяка година.

Освен това следва да се отбележи, че разпоредбата относно установяването на **компетентност по отношение на престъпления по изпиране на пари** — особено в случаите, в които извършителят на престъплението е гражданин на държавата членка

---

³ <https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/EU-SOCTA-2025.pdf>

⁴ В годишния си доклад за 2024 г. Европейската прокуратура подчерта, че измамите с ДДС представляват над 53 % от общите прогнозирани щети, обект на разследване, като прогнозният размер на щетите възлиза на 13,15 милиарда евро https://www.eppo.europa.eu/assets/annual-report-2024/pdfs/EPPO_Annual_Report_2024_en.pdf.

съгласно **член 10, параграф 1, буква б)** — е транспонирана по различен начин, по-специално по отношение на изискването за **двойна наказуемост**⁵.

Една конкретна област, по отношение на която в оценката не се стигна до заключение относно ефективността, е очакваното въздействие от засилването на мерките за конфискация, по-специално поради продължителността на наказателните производства, което доведе до недостатъчно данни. Освен това следва да се отбележи, че в член 9 от Директивата се споменава единствено прилагането на Директива 2014/42/ЕС относно конфискацията, която беше заменена през 2024 г. с новата Директива относно възстановяването и конфискацията на активи. Поради това тези аспекти могат да бъдат анализирани единствено при оценката на последната, като Комисията трябва да представи въпросната оценка на Европейския парламент и на Съвета до 24 ноември 2031 г.

3.2. Ефикасност

Що се отнася до **ефикасността**, оценката на разходите и ползите може да бъде единствено предварителна, като се има предвид продължителността на наказателните производства по делата за изпиране на пари. Следователно пълното въздействие на Директивата в количествено отношение (брой наказателни преследвания и осъждания, обем на обезпечените и конфискуваните активи по въпросните дела за изпиране на пари) ще стане видимо едва през следващите години.

Макар че мненията на заинтересованите страни бяха смесени (някои изразиха неутралност, други бяха разделени по въпроса дали ползите от Директивата надхвърлят свързаните с нея разходи), поради липсата на докладвани данни не беше възможно да се извърши пълна оценка на разходите — както парични, така и от гледна точка на административната тежест — спрямо резултатите, като брой наказателни преследвания и осъждания и свързания с тях обем на обезпечените и конфискуваните активи по въпросните дела за изпиране на пари. Във всеки случай по-голямата част от държавите членки, които участваха в дейностите по консултациите, съобщиха за нулеви или минимални разходи за изпълнение и административна тежест. Това отразява естеството на Директивата, съгласно която по същество се изискват промени в наказателния кодекс или в наказателнопроцесуалния кодекс на държавите членки, а такива изменения в националното законодателство предполагат само ограничени допълнителни разходи. Някои допълнителни разходи, до които води Директивата, са свързани с обучения за съдебните и правоприлагащите органи, по-специално с оглед на разследването и наказателното преследване на новите форми на изпиране на пари, въведени с Директивата. Като цяло заинтересованите страни посочват, че с Директивата са осигурени нови способности, така че органите да осъществяват по-ефективно разследване и наказателно преследване на престъпления по изпиране на пари, като се съобщава за

---

⁵ Това е принципът, съгласно който компетентността може да бъде установена само когато въпросното деяние е криминализирано както в държавата на наказателното преследване, така и в държавата, в която е извършено.

ограничени разходи за изпълнение, което предполага цялостен положителен ефект от гледна точка на ефикасността.

3.3. Вътрешна и външна съгласуваност

Що се отнася до **вътрешната съгласуваност**, оценката показва, че различните компоненти на Директивата работят добре заедно за постигане на нейните цели, както и че няма противоречия между различните разпоредби на Директивата.

Външната съгласуваност обхваща както международното равнище, така и равнището на ЕС.

Що се отнася до съгласуваността в **международен** план, в оценката се отбелязва, че Директивата **не е напълно** приведена в съответствие с **Варшавската конвенция на Съвета на Европа**⁶, която съдържа правила за криминализиране на изпирането на пари, регламентиращи до голяма степен въпросите, обхванати от посочената директива. ЕС подписа Конвенцията през 2009 г., но все още не я е ратифицирал. По-специално с член 2, точка 1 от Директивата се ограничава обхватът на предикатните престъпления в сравнение с Варшавската конвенция — вариант, който се допуска съгласно Конвенцията. Комисията предвижда да приеме предложение за Решение на Съвета, с което да се даде възможност на ЕС да ратифицира Варшавската конвенция, като би могла да разгледа посочения проблем в този контекст.

На **равнището на ЕС** Директивата е **съгласувана с други законодателни инструменти в тази област**. Както е признато в европейската стратегия за вътрешна сигурност („ProtectEU“)⁷, ЕС укрепил усилията си с новите правила за борба с изпирането на пари, включително създаването на Органа на ЕС за борба с изпирането на пари, както и с новата Директива относно възстановяването и конфискацията на активи, която е от решаващо значение за елиминирането на финансовите мотиви, стоящи зад организираната престъпност, бързото обезпечаване на незаконните активи и конфискацията на печалбите от престъпна дейност. Тези развития са в съответствие с осигуреното с Директивата укрепване на наказателноправните ответни действия срещу изпирането на пари.

Независимо от това, в Директивата са налице някои пропуски в сравнение с най-новите директиви в областта на наказателното право, например относно престъпленията срещу околната среда или относно нарушаването на ограничителните мерки, във връзка с налагането на допълнителни санкции на физически лица и със санкциите за юридически лица.

Що се отнася до **налагането на допълнителни санкции на физически лица**, съгласно Директивата в допълнение към присъдите лишаване от свобода държавите членки са длъжни да въведат допълнителни санкции или мерки срещу извършителите на престъпления по изпиране на пари, без да се уточнява какъв вид мерки, което води до

---

⁶ Конвенция на Съвета на Европа относно изпиране, издирване, изземване и конфискация на облагите от престъпление и относно финансирането на тероризма (CETS № 198).

⁷ [EUR-Lex — 52025DC0148 — BG — EUR-Lex](#).

вариации при транспонирането в националното законодателство. За разлика от това, в по-новите инструменти на ЕС в областта на наказателното право изрично са изброени възможните мерки, които държавите членки могат да прилагат по отношение на физически лица, като например глоби, изключване от финансиране и от процедури за възлагане на обществени поръчки, отнемане на разрешителни или временни забрани за кандидатиране за публична длъжност.

Подобен проблем възниква по отношение на **санкциите за юридически лица**. Съгласно Директивата държавите членки са длъжни да предвидят наказателноправни или друг вид имуществени санкции, като се включва списък с възможни допълнителни санкции, които не са задължителни и не са определени достатъчно подробно. Въпреки че това осигурява на държавите членки необходимата гъвкавост, то контрастира с най-новото наказателно законодателство, в което се предвижда минимален размер на максималните глоби за всички престъпления, който се изчислява въз основа на процент от общия оборот в световен мащаб на юридическото лице или въз основа на фиксирана сума⁸.

3.4. Добавена стойност от ЕС

Що се отнася до **добавената стойност от ЕС**, прилагането на Директивата осигурява **положителни ефекти**, произтичащи от законодателните действия на равнището на ЕС, които вероятно не биха били постигнати от държавите членки поотделно. С Директивата бяха създадени **по-еднородни условия на конкуренция за борба с изпирането на пари в целия ЕС**, като заинтересованите страни в съдебната система и правоприлагането считат това за положителен ефект, тъй като допринася за по-висока степен на правна съгласуваност и улеснява трансграничното сътрудничество. Посочените по-горе разминавания при определението и наказателното преследване на престъпления по изпиране на пари, особено по отношение на изпирането на пари като самостоятелно престъпление, и различното прилагане на незадължителните разпоредби („факултативни“ клаузи) по отношение на санкциите за физически и юридически лица обаче показват, че продължават да са налице възможности за допълнително хармонизиране в целия ЕС.

3.5. Целесъобразност

Целите и мерките на Директивата продължават да бъдат целесъобразни с оглед на предизвикателствата, свързани с изпирането на пари и организираната престъпност: според изготвената от Европол оценка на заплахата от тежка и организирана престъпност за 2025 г. изпирането на пари продължава да играе решаваща роля за създаване на условия, които позволяват на престъпниците да печелят от незаконни

---

⁸ Например съгласно Директива (ЕС) 2024/1203 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г. относно защитата на околната среда чрез наказателно право държавите членки са длъжни да предвидят глоби за юридическите лица в случай на конкретни престъпления. Освен това в Директивата се уточнява, че максималният размер на тези глоби е поне 5 % или еднократна сума в размер на 40 000 000 EUR за определени престъпления, свързани със замърсяване на околната среда, и 3 % или 24 000 000 EUR за други престъпления, като например трафик на екземпляри от дивата флора и фауна.

дейности, и е гръбнакът на организираната престъпност⁹. Освен това *modi operandi* на изпирането на пари често включват множество трансакции в различни юрисдикции извън ЕС чрез възползване от регулаторните различия и създаване на сложна следа, която затруднява финансовите разследвания: следователно хармонизираните наказателноправни ответни действия във всички държави членки са по-важни от всякога. Същевременно, според Европол изпирането на пари все повече се улеснява от цифровите платформи и се увеличава благодарение на нововъзникващите технологии¹⁰, но технологично неутралният характер на Директивата дава възможност за адаптиране на наказателноправните ответни действия към такива промени, като се гарантира, че Директивата запазва своята целесъобразност независимо от развитието на технологиите.

3.6. Въздействие върху основните права и свободи

Накрая, органите на държавите членки, институциите на ЕС и международните организации като цяло считат, че Директивата е в съответствие със стандартите в областта на основните права, включително Хартата на основните права на Европейския съюз, или са докладвали, че не разполагат с данни. Други заинтересовани страни, по-специално НПО, мозъчни тръстове и академичните среди, изразиха опасения във връзка с евентуалното въздействие върху защитата на презумпцията за невинност при прилагане на изпирането на пари като самостоятелно престъпление, принципа *ne bis in idem* по дела за самоизпиране¹¹, както и по отношение на яснотата на определението за престъпления и наказания и/или пропорционалността на последните, особено когато предикатното престъпление представлява леко нарушение.

Като цяло обратната връзка, предоставена от по-голямата част от заинтересованите страни, позволява да се заключи, че престъпленията по изпиране на пари са формулирани по ясен, прецизен и предвидим начин, а санкциите са подходящи и пропорционални на тежестта на престъпленията. Основните права се гарантират чрез правилата, посочени в шест директиви на ЕС за процесуалните права, Хартата и Европейската конвенция за правата на човека, както и общите принципи на наказателното право. Освен това прилагането на националните правила, с които се транспонира Директивата, подлежи на съдебен контрол от националните съдилища, които трябва да гарантират, че правилата са в съответствие с основните права и свободи.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПОУКИ

Счита се, че Директивата до голяма степен постига целите си, като с нея бяха подобрени способностите на компетентните органи за разследване и наказателно преследване на изпирането на пари чрез укрепване на определенията на престъпленията и санкциите и

---

⁹ europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/EU-SOCTA-2025.pdf

¹⁰ Пак там.

¹¹ Както при самоизпирането, разграничението между предикатното престъпление и престъплението по изпиране на пари често не е ясно определено, поради което съществува риск от двойно наказание за едно и също деяние, ако бъде постановена присъда както за предикатното престъпление, така и за престъплението по изпиране на пари.

бяха улеснени трансграничните разследвания, без да се пораждат значителни допълнителни разходи или отрицателно въздействие върху основните права. Въпреки това остават някои предизвикателства, по-специално повишаването на ефективността и съгласуваността на някои от нейните разпоредби с други инструменти на ЕС.

Освен това с оглед на продължителността на наказателните производства, пълното въздействие на Директивата ще стане видимо едва през следващите години. Поради това е важно Комисията да продължи да наблюдава въздействието на Директивата, включително върху основните права и свободи.

При оценката бяха установени редица извлечени поуки, които държавите членки може да пожелаят да вземат предвид при транспонирането и прилагането на Директивата.

- **По-голяма яснота относно изпирането на пари като самостоятелно престъпление**

За да се гарантира, че органите не са задължени на практика да доказват всички елементи на предикатното престъпление, **изискванията, необходими за установяване на предикатното престъпление или незаконния произход на имуществото, предмет на изпиране**, следва да бъдат изяснени, като по този начин се насърчава еднаквото прилагане на самостоятелното престъпление по изпиране на пари и се улеснява разследването и наказателното преследване на изпирането на пари във всички държави — членки на ЕС.

- **Оценка на минималния размер на максималните наказания и санкции за физически и юридически лица, както и определяне на допълнителни санкции и мерки**

Сближаването на разпоредбите относно наказанията и санкциите за физически и юридически лица с новоприетото наказателно законодателство на ЕС, като например Директива (ЕС) 2024/1203 относно защитата на околната среда чрез наказателно право и Директива (ЕС) 2024/1226 относно нарушаването на ограничителните мерки на Съюза, би осигурило по-голяма съгласуваност. Това следва да включва определяне на вида на допълнителните санкции или мерки, които държавите членки могат да налагат на извършителите на престъпления по изпиране на пари в допълнение към лишаването от свобода, както и определяне на специфични санкции за юридическите лица, по-специално минимален размер на максималните глоби, който се изчислява въз основа на общия оборот в световен мащаб на юридическото лице или въз основа на фиксирани суми. Това ще осигури еднакви условия на конкуренция във всички държави членки и ще засили възпиращия ефект на санкциите за престъпления по изпиране на пари.

- **Прецизиране на определението за имущество**

Определението за „имущество“ следва да се прецизира с цел да се обхванат по-изрично всички потенциални форми на незаконни печалби, включително преки постъпления, икономии на разходи, произтичащи от данъчни престъпления, и непреки постъпления, придобити от престъпна дейност.

- **Привеждане в съответствие с международни инструменти**

Осигуряването на съответствие между Директивата и Варшавската конвенция би подобрило подобри съгласуваността между двата инструмента.

- **Наблюдение на въздействието на Директивата**

С цел наблюдение на въздействието на Директивата Комисията ще продължи да работи със съответните заинтересовани страни посредством международни форуми, като например експертната група на Комисията по политиката на ЕС в областта на наказателното право, Оперативната мрежа на финансовите следователи за борба с изпирането на пари (AMON), Европейската мултидисциплинарна платформа за борба с криминални заплахи (EMPACT), новата мрежа за сътрудничество в областта на възстановяването и конфискацията на активи, мрежата Камден на агенциите за възстановяване на активи (CARIN), съдебната фокус група на Евроюст относно изпирането на пари и възстановяването на активи и европейската съдебна мрежа за борба с организираната престъпност.

Комисията ще продължи диалога си с държавите членки и с всички заинтересовани страни, за да гарантира, че наказателноправните ответни действия срещу изпирането на пари са ефективни, в съответствие с политиките на ЕС в тази област и актуални с оглед на променящите се тенденции и *modi operandi* на престъпните групи във финансовата сфера.

Настоящите препоръки представляват важен принос към усилията на равнището на ЕС за насърчаване на подхода „следвай парите“ като ключов компонент в борбата с организираната престъпност — област, изтъкната в стратегията ProtectEU като компонент от ключово значение в усилията за гарантиране на категорични ответни действия на съдебните органи срещу престъпните мрежи, представляващи най-голяма заплаха.